

A la memòria de mossèn Manyà

[illegible][illegible]

Referint-nos a la nostra història, en principi ibèrica, assegurem que és tan loable i digna com la primera. Podem dir que ja en temps romans teníem la nostra pròpia moneda. Que en el dels grecs posseïrem homes de molta sapència. Després tinguérem els àrabs, que conqueriren nostra població el 713-18, lliurant-nos dels moros el nostre Comte Ramon Berenguer IV el 1148. Dint també que Tortosa va ajudar al gran rei Jaume I per a conquerir Mallorca i es va donar el cas de gu, trobant-se pres a la nostra ciutat, pels Coaligats, conseguí fugir, anant-se'n a Orta. Jaume II celebrà Corts a casa nostra

[illegible]

Ja veig que algú em diu que entenc ja per Palau Català. No ho puc respondre-li, senzillament, que aquests no són altra cosa que tot aquells terranyos que durant segles i més segles han estat lligats amb els nostres contes, i les institucions, com també amb la nostra caotètica cultura i diverts amb la mateixa bandera de les quatre barres i que amb llurs diferències dialectals [que són com els fons que enronquen, perquè la llengua lliurel·la està formada en els centres intel·lectuals literaris de les grans ciutats] tot parlem la mateixa rica llengua catalana. Aquesta és la resposta i veus més. No us sembla, amic, que pel que acabo de dir, tot això té el caràcter de personalitat pròpia i forma com un dels seus històric i actual degut d'apreciar-se i estimar-se de veure? I que contesi que això no és pas una idea meua, ni molt menys, sinó que ja arrossega d'altres bons pensadors i fa anys i més anys que s'ha dit i exposat ben clarament.

Jo, per principi, sempre atato el que para l'autoritat legitima, pensavi sinu mai no ens entendiéi sempre anrim cap als cas, Però, en canvi, també crec q'el pensament és llaur... com l'home... el que dic defensar-lo noblement si el trobo ben avuiat pel sentiment i per la logica més seriosa i depurada. Pensem que encara que la veritat humana, per se, és el q'el és, en minúscula... car la divinitat no és en majuscula per pertèixer a una altre ordre infinitament superior... cadascú pensa que el seu és el q'el és proni, pel que llavors pot donar-se al cas l'infant creienta opòrtus defensats afeeridament digna, o bé sense cap mena de noblesa, tot perquè encara no hem après a tolerar-los. Qui trinit que és, amic, l'home de viure en pena, o sobre voluntis dubitoses, car no sempre l'home expressa realitat.

Que la Mare de Déu de la Cinta em benigneixi a tots i que passeu uns bones Festes Majors, ben plenes de tranquil·litat i d'alegria.

M. MARTINES I SOLA

Font: biblioteca.tortosa.cat